

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] vino consecrato possit liquidum admisceri? 8

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

oportet esse subiectum fractionis. Non autem potest dici, quod ipsum corpus Christi verum frangatur. Primo quidem, quia est incorruptibile & impassibile. Secundo, quia est totum sub qualibet parte: (vt supra habitum est *) quod quidem est contra rationem eius, quod frangitur. Vnde relinquitur, quod fractio sit sicut in subiecto in quantitate dimensiuæ panis, sicut & alia accidentia. Et sicut species sacramentales sunt sacramentum corporis Christi veri, ita fractio huiusmodi specierum est sacramentum Dominiæ passionis, quæ fuit in corpore Christi vero.

q. 76. a. 3

Ad primum ergo dicendum, quod sicut in speciebus sacramentalibus remanet rarum & densum. (vt supra dictum est *) : ita etiam remanet ibi porositas, & per consequens frangibilitas.

ar. 2. huius q. ad

Ad secundum dicendum, quod densitatem sequitur duritia. Et idem ex quo in speciebus sacramentalibus remanet densitas, consequens est, quod remaneat ibi duritia, & per consequens sonabilitas.

3.

Ad tertium dicendum, quod illud quod manducatur in propria specie, ipsum & frangitur & masticatur in sua specie. Corpus autem Christi non manducatur in sua specie, sed in specie sacramentali. Vnde & super illud Ioannis 6. Caro non prodest quicquam, dicit August. * Hoc est intelligendum secundum illos, qui carnaliter intelligebant: carnem quippe sic intellexerunt, quomodo in cadauere dilaniatur, aut in macello venditur. Et idem ipsum corpus Christi non frangitur nisi secundum speciem sacramentalem. Et hoc modo intelligenda est confessio Berengarij, vt fractio & attritio dentium referatur ad speciem sacramentalem, sub qua verè est corpus Christi.

tract. 27. in 10. inter prin. et me. t. 9

posita in arg. 3.

ARTIC. VIII.

463 4. dif. 12.

Utrum aliquis liquor possit vino consecrato commisceri?

q. 1. a. 2.

q. 6. q.

Ad octauum sic proceditur. Videtur, quod vino consecrato non possit aliquis liquor misceri.

quol. 10.

ar. 3.

Om-

ar. 1. hu-
ius 9.

Omne enim quod permiscetur alicui, recipit qualitatem ipsius. Sed nullus liquor potest recipere qualitatem sacramentalium specierum: quia accidentia illa sunt sine subiecto, ut dictum est*. Ergo videtur, quod nullus liquor possit permisceri speciebus sacramentalibus vini.

¶ 2 Præterea, Si aliquis liquor permiscetur illis speciebus, oportet quod ex his fiat aliquid vnum. Sed non potest fieri aliquid vnum, neque ex liquore (qui est substantia) & speciebus sacramentalibus, quæ sunt accidentia: neque ex liquore & sanguine Christi, qui ratione suæ incorruptibilitatis neque additionem recipit neque diminutionem. Ergo nullus liquor potest admisceri vino consecrato.

¶ 3 Præterea, Si aliquis liquor admisceatur vino consecrato, videtur quod etiam ipsum efficiatur consecratum: sicut aqua quæ admiscetur aquæ benedictæ, efficitur benedicta. Sed vinum consecratum est vere sanguis Christi. Ergo etiam liquor permixtus esset sanguis Christi. Et ita aliquid fieret sanguis Christi aliter, quam per consecrationem: quod est inconueniens. Non ergo vino consecrato potest aliquis liquor permisceri.

¶ 4 Præterea, Si duorum vnum totaliter corruptatur, non erit mixtio: ut dicitur in primo* de generatione. Sed ad permutationem cuiuscumque liquoris, videtur corrupti totalis species sacramentalis vini, ita quod sub ea desinat esse sanguis Christi: tum quia magnum & paruum sunt differentia quantitatis, & diuersificant ipsam, sicut album & nigrum, colorem: tum etiam quia liquor permixtus, cum non habeat obstaculum, videtur vndique diffundi per totum: & ita desinit ibi esse sanguis Christi, qui non est ibi simul cum alia substantia. Non ergo aliquis liquor potest permisceri vino consecrato.

SED contra est, quod ad sensum patet, alium liquorem vino permisceri posse post consecrationem, sicut & ante.

RE-

RESPONDEO dicendum, quod istius questionis veritas manifesta est ex præmissis *. Dicitur enim supra, quod species in hoc sacramento remanentes, sicut adipiscuntur virtute consecrationis modum essendi substantiæ: ita etiam consequuntur modum agendi & patiendi: ut scilicet agere & pati possint quicquid ageret vel pateretur substantia, si ibi præfens existeret. Manifestum est autem, quod si esset ibi substantia vini, liquor aliquis posset ei permisceri. Huius tamen permutationis diuersus esset effectus, & secundum formam liquoris, & secundum quantitatem. Si enim permisceretur aliquis liquor in tanta quantitate, quod posset diffundi per totum vinum, totum fieret permixtum. Quod autem est commixtum ex duobus, neutrum miscibile est: sed vtrumque transit in quoddam tertium ex his compositum. Vnde sequeretur quod vinum prius existens, non remaneret: sed liquor permixtus esset alterius speciei: puta, si permisceretur aqua, solueretur species vini, & esset liquor alterius speciei. Si autem esset eiusdem speciei liquor adiunctus, (puta, si vinum permisceretur vino) remaneret quidem eadem species, sed non remaneret idem numero vinum: quod declarat diuersitas accidentium, puta, si vnum vinum esset album, & aliud rubrum. Si verò liquor adiunctus esset tam parue quantitatis, quod non posset perfundi per totum, non fieret totum vinum permixtum, sed aliqua pars eius. Quæ quidem non remaneret eadem numero propter permutationem extraneæ materiæ: remaneret tamen eadem specie, non solum si paruus liquor permixtus esset eiusdem speciei; sed etiam si esset alterius speciei: quia gutta aquæ multo vino permixta, transit in speciem vini, ut dicitur in 1. * de gener. Manifestum est autem ex prædictis †, quod corpus, & sanguis Christi remanent in hoc sacramento, quamdiu illæ species manent eadem numero: consecratur enim hic panis, & hoc vinum. Vnde si fiat tanta permixtio liquoris cuiuscumque, quod pertingat ad

Ar. 1. q. 2
huius 9.

text. 24.
39 & 88
to. 2.
† ar. 4 hu
ius 9 &
q. 76. ar.
6. ad 3.

totum vinum consecratum, & fiat permixtum, erit aliud numero, & non remanebit ibi sanguis Christi. Si verò fiat ram parua alicuius liquoris adiunctio, quòd non possit diffundi per totum, sed vsque ad aliquam partem specierum: desinet esse sanguis Christi sub illa parte vini consecrati, remanebit tamen sub alia.

*in decre.
l. 3 ti. 41.
c. cū Mat
thæ. 9.
Quasi-
sti.*

Ad primum ergo dicendum, quòd Innocent. III. * dicit in quadam Decretal. quòd ipsa accidentia vini appositum videntur afficere: quia si aqua fuerit apposita, vini saporem assumit. Contingit igitur accidentia mutare subiectum, sicut & subiectum contingit accidentia permutare. Cedit quippe natura miraculo, & virtus supra consuetudinem operatur. Hoc tamen non est sic intelligendum, quasi idem numero accidens, quod prius fuit in vino ante consecrationem, postmodum fiat in vino apposito: sed talis permutatio fit per actionem. Nam accidentia vini remanentia, retinent actionem substantia secundum prædicta *: & ita immutando, afficiunt liquorem appositum.

in co. ar.

Ad secundum dicendum, quòd liquor appositus vino consecrato, nullo modo miscetur substantia sanguinis Christi: miscetur tamen speciebus sacramentalibus. Ita tamen quòd permixtione facta, corrumpuntur prædictæ species, vel in toto, vel in parte: secundum modum quo supra dictum est *, quòd ex speciebus illis potest aliquid generari. Et si quidem corrumpantur in toto, nulla iam remanet questio: quia iam totum erit vni forme. Si autem corrumpantur in parte, erit quidem vna dimensio secundum continuitatem quantitatis, non tamen vna secundum modum essendi: quia vna pars eius erit sine subiecto, alia erit in subiecto. Sicut si aliquod corpus constituitur ex duobus metallis, erit vnum corpus secundum rationem quantitatis, non tamen vnum secundum speciem nature.

Ibid.

Ad tertium dicendum, quòd sicut Innocent. III. * dicit

dicit in Decr. prædicta*, Si post consecrationem calicis aliud vinum mittatur in calicem, illud quidem non transit in sanguinem, neque sanguini commiscetur: sed accidentibus prioris vini commixtum, corpori quod sub eis latet, vndique circumfunditur, non madidans circumfusum. Quod quidem intelligendum est, quando non sit tanta permixtio liquoris extranei, quod sanguis Christi desinat esse sub toto: tunc enim dicitur vndique circumfundi, non quia tangat sanguinem Christi secundum eius proprias dimensiones, sed secundum dimensiones sacramentales, sub quibus continetur. Nec est simile de aqua benedicta: quia illa benedictio nullam immutationem facit circa substantiam aquæ; sicut facit consecratio vini.

*loco cit. 2
sol. 1. ar.*

Ad quartum dicendum, quod quidam posuerunt quod quantumcumque parua fiat extranei liquoris permixtio, substantia sanguinis Christi definit esse sub toto: & hoc ratione inducta*. Quæ tamen non cogit: quia magnum & paruum diuertificant quantitatem dimensionum, non quantum ad eius essentiam, sed quantum ad determinationem mensuræ. Similiter etiam liquor appositus adeo potest esse paruus, quod sua paruitate impeditur, ne diffundatur per totum; & non solum dimensionibus, quæ licet sint sine subiecto, tamen obstat alteri liquori, sicut & substantia, si ibi adesset secundum ea quæ præmissa sunt.

in argu.

QVÆST. LXXVIII.

De forma sacramenti Eucharistia, in sex articulos diuisa.

D E inde considerandum est de forma huius sacramenti.

- ¶ Et circa hoc quaruntur sex.
- ¶ Primo, quæ sit forma huius sacramenti.
- ¶ Secundo, vtrum sit conueniens forma consecrationis panis?
- ¶ Tertio, vtrum sit conueniens forma consecrationis sanguinis?

¶ Quar-